

DOSSIER



SANTIAGO RUSIÑOL: LA PETJADA DE L'ARTISTA A LES TERRES GIRONINES

LA PETJADA GIRONINA DE SANTIAGO RUSIÑOL

Amb motiu de l'Any Rusiñol, la *Revista de Girona* es proposa repassar la petjada que ha deixat

l'artista en les terres gironines. Santiago Rusiñol passejà el seu art per Girona, Sant Feliu de Guíxols, Olot, el Montseny, el Ripollès i la Cerdanya: a tot arreu va deixar una empremta inesborrable en els artistes que l'acollien i admiraven, i ell, per la seva banda, sovint plasmà artísticament la seva estada a través de la pintura o la literatura. El present dossier pretén fer un recorregut pels escenaris gironins que van veure passar la llum artística de Santiago Rusiñol i observar el rastre que ha deixat en la literatura, la pintura i la memòria d'aquests pobles.

Per començar, Xavier Carmaniu exposa àmpliament la relació de Rusiñol amb la ciutat de Girona, que s'inicià a final del segle XIX i marcà moltíssim l'efervescència cultural dels intel·lectuals gironins dels primers anys del nou segle. A Girona, Rusiñol va pintar, va escriure i va participar de les tertúlies de cafè com un intel·lectual gironí més. Repassarem, doncs, aquesta especial relació afectiva que mantingué amb la nostra ciutat.

El seu vincle amb alguns dels artistes gironins del tombant de segle, però, va començar uns anys abans, el 1892, arran d'una exposició col·lectiva a Sant Feliu de Guíxols que es convertí en una fita de l'art modernista català i que posà en contacte per primera vegada Rusiñol amb Prudenci Bertrana.

A Olot, Rusiñol hi va fer estada el 1888, abans de la seva escapada a París, per pintar les subtileses del «país del paisatge». Margarida Casacuberta aprofundeix en el seu article en la condició d'artista de Rusiñol a partir d'aquesta estada a la Garrotxa, on restà admirat per l'art del seu amic Joaquim Vayreda.



La relació de l'artista amb Arbúcies, en canvi, es va iniciar ja en la seva infantesa, durant la qual va passar algunes vacances als balnearis de la zona amb els seus pares. Hi tornà en moltes ocasions al llarg de la seva vida, com ens explica Maria Àngels Bartés: feia excursions pel Montseny i passava temporades a Arbúcies, on tenia grans companys de tertúlia. També va viure a la població alguns dels seus últims estius, dels quals ha quedat testimoni en forma d'obra pictòrica.

Ignasi Domènech ens parla de l'afició de Rusiñol pel Ripollès a partir d'una excursió al Taga en l'època de l'Associació Catalana d'Excursions. La bellesa d'aquells paratges impressionà el pintor, que va deixar constància per escrit d'aquesta admiració i la il·lustrà amb dibuixos fins ara inèdits del monestir de Ripoll que reproduïm en aquestes pàgines.

Finalment, el present dossier detalla també la relació de Santiago Rusiñol amb un altra contrada de les comarques gironines, la Cerdanya, zona d'estiueig de molts burgesos barcelonins del segle XIX. A l'estany de Puigcerdà Rusiñol tastà de petit el gust de la llibertat i l'aventura que el guiaren tota la vida. Va tornar a la població amb carro, ja en companyia de Casas (1889), i hi compartí conversa amb altres intel·lectuals barcelonins com Víctor Balaguer, Narcís Oller o Francesc Matheu. Les seves estades a la Cerdanya les va glossar a les pàgines de *La Vanguardia* i també les va plasmar en tela, amb quadres que es reproduïen en aquest dossier. Ens espera, doncs, una ruta per les terres gironines al llarg del primer terç del segle XX des de la mirada, sempre inquietant, del gran artista modernista del nostre país.

GLÒRIA GRANELL NOGUÉ

Agraïm a Margarida Casacuberta el seu assessorament en la planificació de temes i en la il·lustració del dossier.